

HK-0201347   Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May/June - 2017

Indian Culture : Paper - XI
(Studies of Indian Epigraphy)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ભારતમાં અભિલેખ-વિદ્યાના પ્રગરણ વિશે વિસ્તારપૂર્વક જણાવો.   ૧૪
- અથવા**
- ૧ ઈતિહાસના સાધન તરીકે અભિલેખાનું મહત્ત્વ સમજાવો.   ૧૪
- ૨ અભિલેખોનાં વિવિધ પ્રકાર વિશે નોંધ લખો.   ૧૪
- અથવા**
- ૨ બ્રાહ્મીલિપિના ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિશે વિગતે લખો.   ૧૪
- ૩ મૌર્યકાળની બ્રાહ્મીલિપિનાં મુખ્ય લક્ષણો નિરૂપો.   ૧૪
- અથવા**
- ૩ અભિલેખો માટે વપરાયેલી વિવિધ સામગ્રી ટૂંકમાં લખો.   ૧૪
- ૪ ગુપ્તકાલીન બ્રાહ્મીલિપિના મૂળાક્ષરો લખો.   ૧૪
- અથવા**
- ૪ ભારતીય અભિલેખોમાં પ્રયોજાયેલ સાંખ્યદર્શન પદ્ધતિ સમજાવો.   ૧૪

- ૫ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) અભિલેખનની પદ્ધતિ
- (૨) હડપ્પીય સભ્યતાની લિપિનાં લક્ષણો
- (૩) ખરોષ્ટી લિપિની ઉત્પત્તિ અને લક્ષણો
- (૪) ભારતીય અભિલેખોમાં સંસ્કૃત અને પ્રાકૃતભાષા.

ENGLISH VERSION

Instruction : All question carry equal marks.

- 1 Write on introduction of Epigraphy in India. 14
- OR
- 1 Explain importance of Epigraphy as a source of History. 14
- 2 Write a note on various types of inscriptions. 14
- OR
- 2 Write in detail on origin and development of Brahmi script. 14
- 3 Describe the main characteristics of the Brahmi Script of the Mauryan period. 14
- OR
- 3 Write in short different material used for inscriptions. 14
- 4 Write the alphabets of Brahmi script of Gupta period. 14
- OR
- 4 Explain Sankhya Darshan (Numericals) method incorporated in Indian inscriptions. 14
- 5 Write short notes : (any two) 14
- (1) Method of Inscriptions
- (2) Characteristics of Harapan Civilization script
- (3) Origin and Salient features of Kharoshthi script
- (4) Sanskrit and Prakrut languages in Indian inscriptions.